

Overzicht Hof van Justitie

mr. C.S. Rijpkema

Het Hof van Justitie van de Europese Unie is belast met de interpretatie van alle wetgeving in de Europese Unie. De arresten van dit Hof worden steeds belangrijker vanwege de toename aan Europese wetgeving, waaronder wetgeving ten aanzien van financiële dienstverlening. Tijd voor een overzicht van belangwekkende (recente) arresten.

1. Inleiding

Deze bijdrage bevat een selectie van arresten van het Hof van Justitie uit de afgelopen vijf jaar (2013-2018). De selectie is beperkt tot arresten op het gebied van financiële dienstverlening die ook voor de Nederlandse praktijk relevant zijn maar pretendeert geen volledig overzicht te geven. De aldus geselecteerde arresten zijn verdeeld in vier categorieën (i) verzekeringen, (ii) kredietverlening, (iii) beleggingsdienstverlening en ten slotte (iv) betalen en sparen. Van ieder arrest is een korte samenvatting gemaakt: eerst is de essentie van het arrest weergegeven, dan de relevante feiten en vervolgens een integrale weergave van hetgeen het Hof voor recht heeft verklaard.

2. Verzekeringen

Kerninformatie

2.1 Partijen: **Nationale-Nederlanden Levensverzekering/Van Leeuwen**

Onderwerp: omvang precontractuele informatieplicht

Datum uitspraak: HvJ zaak C-51/13 d.d. 29 april 2015.

Vindplaats: *JOR* 2015/172

Essentie

Het Europees recht (de derde levensrichtlijn) verzet zich er niet tegen dat levensverzekeraars op grond van ongeschreven regels (redelijkheid en billijkheid) van Nederlands recht verplicht zijn om verzekeringnemers meer informatie te verstrekken dan voorgeschreven door bepalingen uit nationale wetgeving die strekken tot implementatie van de derde levensrichtlijn. Voor Nederland is dat RIAV 1998. Voorwaarde is wel dat de additionele informatie duidelijk en nauwkeurig is, noodzakelijk is voor een goed begrip door de verzekeringnemer van de wezenlijke bestanddelen van de verzekering en sprake is van voldoende rechtszekerheid voor de verzekeraar.

Feiten

Van Leeuwen had in 1999 een verzekeringsovereenkomst met een beleggingscomponent (beleggingsverzekering) afgesloten bij Nationale-Nederlanden

Levensverzekering (hierna: NN). De afgesloten levensverzekering gaf op de einddatum recht op een uitkering waarvan de omvang afhankelijk is van de waardeontwikkeling van de beleggingen. Een vast (gegarandeerd) minimum bedrag wordt uitgekeerd indien de verzekerde eerder dan de einddatum komt te overlijden.

Tussen NN en Van Leeuwen ontstaat een geschil over de hoogte van de kosten en de premies voor de overlijdensrisicodekking. Deze premie en kosten worden in mindering gebracht op de beleggingen. NN heeft voorafgaand aan het afsluiten van deze verzekering geen overzicht van of inzicht in de concrete en/of absolute kosten en risicopremies en de opbouw daarvan verstrekt.

De Rechtbank Rotterdam heeft in haar vonnis uit 2012 overwogen dat NN door Van Leeuwen enkel informatie te verstrekken over de invloed van de kosten en de risicopremies op het rendement heeft voldaan aan de eisen van art. 2 lid 2 onder q en r van de RIAV 1998 maar heeft gehandeld in strijd met open en/of ongeschreven regels van Nederlands recht zoals de zorgplicht, goede trouw en redelijkheid en billijkheid.¹ De rechtbank stelt de prejudiciële vraag of het Europees recht en dan in het bijzonder art. 31 lid 3 van de derde levensrichtlijn zich ertegen verzet dat levensverzekeraars op grond van ongeschreven regels van Nederlands recht verplicht zijn meer gegevens te verstrekken over kosten en risicopremies dan in 1999 werd voorgeschreven door Nederlandse bepalingen waarmee de derde levensrichtlijn werd geïmplementeerd. In het verlengde hiervan wordt gevraagd wat het gevolg is of kan zijn wanneer die gegevens niet worden verstrekt.

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

1. Art. 31, lid 3, van richtlijn 92/96/EEG van de Raad van 10 november 1992 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende het directe levensverzekeringsbedrijf en tot wijziging van de richtlijnen 79/267/EEG en 90/619/EEG (derde levensrichtlijn), moet aldus worden uitgelegd dat het niet eraan in de weg staat dat een

1. Rechtbank Rotterdam 19 juli 2017, *JOR* 2017/295.

verzekeraar op grond van algemene beginselen van intern recht, zoals de in het hoofdgeding aan de orde zijnde „open en/of ongeschreven regels’, gehouden is de verzekeringnemer bepaalde informatie te verstrekken in aanvulling op die vermeld in bijlage II bij die richtlijn, mits – het is aan de verwijzende rechterlijke instantie om dit te verifiëren – de verlangde informatie duidelijk en nauwkeurig is en noodzakelijk voor een goed begrip door de verzekeringnemer van de wezenlijke bestanddelen van de verbintenissen en zij voldoende rechtszekerheid waarborgt.

2. Hetgeen naar nationaal recht het gevolg is van het niet verstrekken van die informatie is in beginsel irrelevant voor de vraag of de informatieplicht in overeenstemming is met art. 31, lid 3, van richtlijn 92/96.

Kerninformatie

2.2 Partijen: **Onix Asigurari**

Onderwerp: ingrijpen toezichthouder bij grensoverschrijdende dienstverlening

Datum uitspraak: HvJ zaak C-559/15 d.d. 27 april 2017

Vindplaats: *Ondernemingsrecht* 2017/87

Essentie

Richtlijn 92/49/EEG (de derde richtlijn schadeverzekering) verzet zich niet ertegen dat – bij grensoverschrijdende dienstverlening – een toezichthouder uit een ‘guest state’ in dringende gevallen onmiddellijke passende maatregelen treft bij dreigend of daadwerkelijk gevaar dat onregelmatigheden worden begaan ten nadele van de belangen van verzekerden.

Deze richtlijn verzet zich er wel tegen dat een toezichthouder uit een ‘guest state’ ingrijpt op grond van het discretionaire oordeel dat vanaf het begin niet werd voldaan, of niet meer wordt voldaan, aan een subjectief vereiste voor het verlenen van de vergunning om verzekeringswerkzaamheden te verrichten, zoals het reputatievereiste.

Feiten

De Roemeense verzekeraar Onix verleent grensoverschrijdend diensten in Italië. Een aanzienlijk deel van de omzet wordt ook in Italië gegenereerd (begin 2012 was dat ongeveer 75%).

De Italiaanse verzekeringstoezichthouder (IVASS) constateerde dat alle aandelen direct (met 0,01%) en indirect (de overige 99,9% middels een Roemeense vennootschap) werden gehouden door een Italiaanse staatsburger. Deze Italiaanse aandeelhouder was in 2013 veroordeeld wegens poging tot oprichting van de Italiaanse Staat. Verder werd door de Italiaanse toezichthouder geconstateerd dat aan de vennootschap waarmee het indirecte belang in de verzekeraar werd gehouden, in 2008 de toegang tot de Italiaanse financiële markten was onthouden wegens onregelmatigheden bij het beheer van verzekeringen en het niet voldoen aan de wettelijke vereisten omtrent het minimum eigen kapitaal. Verder werd geconstateerd dat de Italiaanse

belastingdienst in 2010 tweemaal beslag heeft gelegd op tegoeden van de rechtsopvolger van deze vennootschap.

IVASS heeft in oktober 2013 aan de Roemeense financieel toezichthouder ASF verzocht alle passende maatregelen te treffen ter bescherming van de verzekerden, met de waarschuwing dat ingeval ASF niet zou ingrijpen IVASS dit zelf zou doen. IVASS heeft ASF laten weten dat indien ASF niet binnen 30 dagen de vergunning van Onix zou hebben ingetrokken, IVASS zich genoodzaakt zou zien Onix te verbieden nieuwe verzekeringsovereenkomsten in Italië te sluiten.

ASF heeft medegedeeld dat zij de aan Onix verleende vergunning niet kon intrekken, in het bijzonder niet omdat de criteria van de richtsnoeren voor de door richtlijn 2007/44/EG (richtlijn deelneming in de financiële sector), niet in het Roemeense recht waren omgezet. Deze mededeling van AFS bracht IVASS ertoe om in december 2013 aan Onix te verbieden in Italië nieuwe verzekeringsovereenkomsten af te sluiten. Onix heeft zich hierover beklagd bij EIOPA. EIOPA heeft deze klacht afgewezen. EIOPA overweegt dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaat waar de diensten worden verricht, in dringende gevallen passende maatregelen kunnen treffen wanneer de bezorgdheid van die autoriteiten niet op een andere wijze, te weten in het bijzonder door samenwerking van de toezichthoudende autoriteiten, kan worden weggenomen.

Onix wendt zich vervolgens tot de regionale bestuursrechter in Italië De ‘Consiglio di Stato’ stelt in hoger beroep de volgende prejudiciële vraag:

‘Staat het gemeenschapsrecht, in het bijzonder artikel 40, lid 6 van richtlijn 92/49, punt 5 van interpretatieve mededeling 2000/C 43/03 en het gemeenschapsrechtelijke beginsel van toezicht door de lidstaat van herkomst, in de weg aan een uitlegging volgens welke toezichthoudende autoriteit van de Staat die een in het kader van het vrij verrichten van diensten handelende verzekeraar ontvangt, in dringende gevallen en ter bescherming van de belangen van de verzekerden en van degenen die recht hebben op verzekeringsuitkeringen, verbodsbesluiten – in het bijzonder besluiten houdende verbod om nieuw overeenkomsten te sluiten op het grondgebied van de Staat van ontvangst – kan vaststellen die zijn gebaseerd op het discretionaire oordeel dat van meet af aan niet was voldaan, of thans niet meer wordt voldaan, aan een subjectief vereiste voor het verlenen van de vergunning om verzekeringswerkzaamheden te verrichten, met name aan het reputatievereiste.’

Verklaring

Het Hof van Justitie verklaart voor recht:

Richtlijn 92/49/EEG van de Raad van 18 juni 1992 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende het directe verzekeringsbedrijf, met uitzondering

van de levensverzekeringsbranche, en houdende wijziging van de richtlijnen 73/239/EEG en 88/357/EEG (derde richtlijn 'schadeverzekering'), in het bijzonder art. 40, lid 6, ervan, moet in die zin worden uitgelegd dat zij zich ertegen verzet dat de toezichthoudende autoriteiten van een lidstaat in dringende gevallen jegens een onderneming die in het kader van het vrij verrichten van diensten op het grondgebied van deze lidstaat werkzaam is in het verzekeringsbedrijf anders dan de levensverzekeringsbranche, ter bescherming van de belangen van de verzekerden en van de andere personen die in aanmerking komen voor dekking door afgesloten verzekeringen, maatregelen, zoals het verbod om op het grondgebied van deze staat nieuwe verzekeringsovereenkomsten te sluiten, treffen op grond van het discretionaire oordeel dat van meet af aan niet was voldaan, of thans niet meer wordt voldaan, aan een subjectief vereiste voor het verlenen van de vergunning om verzekeringswerkzaamheden te verrichten, zoals het reputatievereiste.

Deze richtlijn verzet zich echter niet ertegen dat deze lidstaat in het kader van de uitoefening van de bevoegdheden die hij in dringende gevallen heeft, uitmaakt of bepaalde tekortkomingen of onzekerheden betreffende de goede reputatie van de bestuurders van de betrokken verzekeringsonderneming wijzen op een daadwerkelijk en dreigend gevaar dat onregelmatigheden worden begaan ten nadele van de belangen van de verzekerden of van de andere personen die voor dekking door afgesloten verzekeringen in aanmerking komen, en indien dat het geval is, onmiddellijk passende maatregelen treft, zoals in voorkomend geval, het opleggen van een verbod om op zijn grondgebied nieuwe overeenkomsten te sluiten.

Kerninformatie

2.3 Partijen: **Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag / Dödsboet efter Ingvar Mattsson en Jan-Erik Strobel e.a.**
 Onderwerp: begrip verzekeringsbemiddeling
 Datum uitspraak: HvJ zaak C-542/16 d.d. 31 mei 2018.
 Vindplaats: JOR 2018/180

Essentie

Vorbereidende werkzaamheden met het oog op het sluiten van een verzekeringsovereenkomst kwalificeert als 'verzekeringsbemiddeling', ook al heeft de betrokken verzekeringstussenpersoon niet het voornemen om daadwerkelijk een verzekeringsovereenkomst te sluiten. Financieel advies over een belegging dat wordt verstrekt in het kader van verzekeringsbemiddeling met het oog op de sluiting van een kapitaalverzekeringsovereenkomst, valt wel binnen de werkingssfeer van de richtlijn verzekeringsbemiddeling (IMD) maar niet binnen de werkingssfeer van MiFID.

Feiten

Het gaat om twee zaken. Beide zaken hebben betrekking op schade geleden als gevolg van investeringen in kapitaalverzekeringen. De beide verzekeringstussenpersonen die deze verzekeringen hadden aangeboden hadden een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten bij de Zweedse verzekeraar Länsförsäkringar.

Strobel e.a.

In de eerste zaak (Strobel e.a.) hadden de consumententussen2004en2010aanConnecta–een vergunninghoudende verzekeringstussenpersoon – geld toevertrouwd. Dit geld diende gestort te worden in een kapitaalverzekering. Deze kapitaalverzekering voorzag in een belegging in 'Connecta bedrijfsobligatieproducten'.

Een bestuurder van Connecta bleek het geld zich te hebben toegeëigend. Tegen deze bestuurder is aangifte gedaan en de aan Connecta afgegeven vergunning is ingetrokken. In november 2010 overleed de desbetreffende bestuurder en een maand later - december 2010 - wordt Connecta failliet verklaard.

Strobel e.a. vorderen van de aansprakelijkheidsverzekeraar Länsförsäkringar vergoeding van de geleden schade. Länsförsäkringar verweert zich met het argument dat de geleden schade niet door de verzekerde activiteit was veroorzaakt, aangezien het om fictieve producten ging en dus geen activiteiten op het gebied van verzekeringsbemiddeling.

De zaak komt uiteindelijk bij de Zweedse Hoge Raad (Högsta domstol). De Zweedse Hoge Raad overweegt dat het begrip 'verzekeringsbemiddeling' zich ingevolge art. 2, punt 3 van richtlijn 2002/92 ook uitstrekt tot voorbereidend werk, wat betekent dat voor de toepasselijkheid van deze richtlijn niet is vereist dat daadwerkelijk een verzekeringsovereenkomst is gesloten. De Högsta domstol stelt hierop de prejudiciële vraag of activiteiten waarbij de verzekeringstussenpersoon geen voornemen had om een werkelijke verzekeringsovereenkomst te sluiten, wel onder richtlijn 2002/92 vallen en of ook relevant is wat de perceptie was van de consument.

Ingvar Mattsson

In de andere zaak (Ingvar Mattsson) was wel daadwerkelijk belegd in beleggingscertificaten. Deze belegging bleek echter waardeloos te zijn. De betrokken verzekeringstussenpersoon EWMG had eveneens een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten bij Länsförsäkringar.

Länsförsäkringar erkent weliswaar dat in casu sprake was van werkzaamheden die vallen onder de werkingssfeer van de nationale wetgeving ten aanzien van verzekeringsbemiddeling maar dat het door EWMG verstrekte advies geen betrekking had op de verzekering als zodanig maar op de belegging zelf. Om die reden zou de schadeveroorzakende gebeurtenis (het advies) niet vallen onder de dekking van de afgesloten aansprakelijkheidsverzekering.

Ook deze zaak komt uiteindelijk bij de Zweedse Hoge Raad terecht, die de vraag stelt of de richtlijn verzekeringsbemiddeling (IMD) van toepassing is op advies dat in verband met verzekeringsbemiddeling wordt verstrekt maar geen betrekking heeft op de werkelijke sluiting of voortzetting van een verzekeringsovereenkomst. Ook wordt de vraag gesteld of MiFID van toepassing is op dit advies. Tenslotte wordt gevraagd welke richtlijn – indien beide richtlijnen van toepassing zijn – voorrang heeft.

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

1. Art. 2, punt 3, van richtlijn 2002/92/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 december 2002 betreffende verzekeringsbemiddeling moet aldus worden uitgelegd dat de realisatie van voorbereidend werk tot het sluiten van een verzekeringsovereenkomst onder het begrip „verzekeringsbemiddeling” valt, ook al heeft de betrokken verzekeringstussenpersoon niet het voornemen om daadwerkelijk een verzekeringsovereenkomst te sluiten.
2. Financieel advies dat in verband met de belegging van een kapitaal wordt verstrekt in het kader van verzekeringsbemiddeling met het oog op de sluiting van een kapitaalverzekeringsovereenkomst, valt binnen de werkingssfeer van richtlijn 2002/92 (richtlijn verzekeringsbemiddeling (IMD)) en niet binnen de werkingssfeer van richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van richtlijn 93/22/EEG van de Raad (MiFID).

3. Consumentenkrediet

Kerninformatie

- 3.1 Partijen: **CA Consumer Finance SA / Bakkaus & Bonato**
Onderwerp: standaardbeding inhoudende omkering van de bewijslast
Datum uitspraak: HvJ zaak C-449/13 d.d. 18 december 2014
Vindplaats: NJ 2015/262

Essentie

De richtlijn consumentenkrediet (2008/48) moet worden uitgelegd dat het aan de kredietgever is om het bewijs te leveren van de correcte en volledige nakoming van de (in art. 5 en 8 van de richtlijn consumentenkrediet opgelegde) precontractuele verplichtingen. De richtlijn verzet zich tegen een standaardbeding in de kredietovereenkomst waarin de consument erkent dat kredietgever zijn verplichtingen is nagekomen terwijl dit beding niet wordt gestaafd door documenten die door

kredietgever zijn opgesteld en aan kredietnemer zijn afgegeven, wat in feite een omkering van de bewijslast inhoudt.

De kredietwaardigheid van een consument kan worden bepaald aan de hand van informatie die is verstrekt door de consument. De kredietgever hoeft de door de consument verstrekte informatie niet te controleren. De kredietgever dient – voordat de kredietovereenkomst wordt ondertekend – een passende toelichting te geven.

Feiten

Het gaat hier om twee zaken. Een echtpaar genaamd Bonato had een kredietovereenkomst met CA Consumer Finance (hierna: CA CF) voor een bedrag van afgerond € 21.000. Mevrouw Bakkaus had een kredietovereenkomst met CA CF voor € 20.000. Omdat de kredietnemers hun betalingsverplichtingen niet meer nakwamen heeft CA CF hen gedagvaard.

CA CF heeft tijdens de procedure geen formulier overgelegd met de precontractuele informatie die aan kredietnemers had moeten worden verstrekt. CA CF heeft wel stukken heeft overgelegd waaruit blijkt wat de door Bakkaus medegedeelde inkomsten zijn. Ten aanzien van de zaak Bonato heeft CA CF geen stuk in het geding gebracht waaruit blijkt dat zij bekend was met de inkomsten van Bonato.

In de door Bakkaus ondertekende kredietovereenkomst is een standaardbeding opgenomen luidende ‘Ik ondergetekende Bakkaus Ingrid erken het informatieformulier te hebben ontvangen en er kennis van te hebben genomen’. De verwijzende rechter oordeelt dat het betwisten door de consument van de stelling van de kredietgever dat zij haar verplichtingen is nagekomen, door een dergelijk beding wordt bemoeilijkt of onmogelijk gemaakt.

De verwijzende rechter ‘het Tribunal d’instance d’Orléans’ stelt prejudiciële vragen de uitleg van de richtlijn consumentenkrediet in verband met het beoordelen van de kredietwaardigheid van een consument, het gebruik van hierboven genoemde standaardbedingen en een passende toelichting aan de consument.

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

1. De bepalingen van richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad moeten aldus worden uitgelegd dat:
2. deze richtlijn zich verzet tegen een nationale wettelijke regeling volgens welke de bewijslast betreffende de niet-nakoming van de bij de art. 5 en 8 van richtlijn 2008/48 opgelegde verplichtingen op de consument rust, en
3. deze richtlijn er zich ook tegen verzet dat de rechter wegens een standaardbeding ervan moet uitgaan dat de consument heeft erkend dat de op de kredietgever rustende

precontractuele verplichtingen volledig en naar behoren zijn nagekomen, waardoor de bewijslast betreffende de nakoming van deze verplichtingen wordt omgekeerd, met als gevolg dat afbreuk kan worden gedaan aan de doeltreffendheid van de rechten die bij richtlijn 2008/48 worden toegekend.

4. Art. 8, lid 1, van richtlijn 2008/48 moet aldus worden uitgelegd dat het er zich enerzijds niet tegen verzet dat de kredietwaardigheid van de consument enkel op basis van door deze laatste verstrekte informatie wordt beoordeeld, op voorwaarde dat het toereikende informatie betreft en gewone verklaringen van de consument vergezeld gaan van bewijsstukken, en het anderzijds de kredietgever niet de verplichting oplegt om de door de consument verstrekte informatie systematisch te controleren.
5. Art. 5, lid 6, van richtlijn 2008/48 moet aldus worden uitgelegd dat het er zich weliswaar niet tegen verzet dat de kredietgever een passende toelichting aan de consument verstrekt voordat hij de financiële situatie en de behoeften van deze laatste heeft beoordeeld, maar dat uit de beoordeling van de kredietwaardigheid van de consument kan blijken dat de verstrekte passende toelichting dient te worden aangepast, waarbij deze toelichting steeds tijdig aan de consument moet worden verstrekt, vóórdat de kredietovereenkomst wordt ondertekend, zonder dat daarvoor evenwel een specifiek document dient te worden opgesteld.

Kerninformatie

- 3.2 Partijen: **Credit Lyonnais / Fesih Kalhan**
 Onderwerp: recht op wettelijke rente
 Datum uitspraak: HvJ zaak C-565/12 d.d. 27 maart 2014
 Vindplaats: JOR 2014/247

Essentie

Art. 23 van de richtlijn consumentenkrediet verzet zich tegen een nationale sanctieregel die bepaalt dat een kredietgever van rechtswege recht heeft op wettelijke rente indien de kredietgever zijn recht op contractuele rente is verloren omdat hij de precontractuele verplichting om te kredietwaardigheid van de kredietnemer te beoordelen niet is nagekomen.

Feiten

Vaststaat dat de bank niet heeft voldaan aan de wettelijke verplichting om - voorafgaand aan het verstrekken van de lening - de kredietwaardigheid van de consument (Kalhan) te beoordelen. Onder het Frans recht staat daarop de sanctie dat de bank geen recht heeft op rente.

In eerdere uitspraken heeft de Cour de Cassation bepaald dat de sanctie ziet op de contractuele rente en dat er wel recht bestaat op wettelijke rente. In de zaak van Credit Lyonnais / Fesih Kalhan was de wettelijke rente echter hoger dan de contractuele rente. Hierdoor had Credit Lyonnais juist een

voordeel bij deze sanctie op het niet nakomen van verplichtingen.

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

Art. 23 van richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad, moet aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale sanctieregeling op basis waarvan een kredietgever die niet voldoet aan zijn precontractuele verplichting om de kredietwaardigheid van de kredietnemer te beoordelen aan de hand van het desbetreffende gegevensbestand, zijn recht op conventionele rente verliest, maar van rechtswege recht heeft op rente tegen de wettelijke rentevoet, die opeisbaar wordt vanaf de uitspraak van een rechterlijke beslissing waarbij de kredietnemer wordt veroordeeld tot terugbetaling van de uitstaande schuld, en die bovendien wordt verhoogd met vijf punten indien deze zijn schuld niet binnen een termijn van twee maanden vanaf de uitspraak heeft afgelost, wanneer de verwijzende rechter vaststelt dat de bedragen die de kredietgever effectief kan ontvangen na toepassing van deze sanctie, in een geval zoals dat van het hoofdgeding, waarin het kapitaal van de uitstaande lening wegens de tekortkoming van de kredietnemer onmiddellijk opeisbaar is, niet beduidend lager zijn dan de bedragen waarop hij recht zou hebben indien hij deze verplichting wel was nagekomen.

Kerninformatie

- 3.3 Partijen: **Home Credit Slovakia a.s./Klára Biróová**
 Onderwerp: aanvullende eisen aan kredietgevers van nationaal recht
 Datum uitspraak: HvJ zaak C-42/15 d.d. 9 november 2016
 Vindplaats: NJ 2017/404

Essentie

In deze zaak geeft het Hof aan in hoeverre de richtlijn consumentenkrediet ruimte biedt aan lidstaten om aanvullende eisen te stellen aan kredietgevers ter bescherming van consumenten. Deze ruimte is beperkt.

Feiten

Een consument (Biróová) gaat op 29 juni 2011 met Home Credit Slovakia een kredietovereenkomst aan. Die overeenkomst bestaat uit een standaardformulier met daarin voor ingevulde rubrieken. Dit formulier is door beide partijen ondertekend. In de kredietovereenkomst staat dat door het plaatsen van een handtekening, de kredietnemer verklaart de algemene voorwaarden te hebben ontvangen, kennis ervan te hebben genomen en dat de bepalingen van die algemene voorwaarden duidelijk en voldoende nauwkeurig waren en dat zij ermee instemde aan die algemene voorwaarden gebonden te zijn. De algemene

voorwaarden zijn niet (apart) door partijen ondertekend.

Consument heeft na twee betalingen de terugbetaling gestaakt waarop Home Credit Slovakia in rechte betaling vordert van het volledige bedrag vermeerderd met vertragsrente en een vertragsvergoeding als bepaald in de kredietovereenkomst.

De verwijzende rechter betwijfelt of de kredietovereenkomst wel rechtsgeldig is nu de algemene voorwaarden niet door partijen zijn ondertekend en acht uitlegging van de richtlijn consumentenkrediet (2008/48) noodzakelijk om het geschil te kunnen beslechten. De verwijzende rechter stelt prejudiciële vragen de verenigbaarheid van de richtlijn consumentenkrediet met nationale regelgeving die aanvullende eisen stelt aan kredietgevers met het oog op bescherming van consumenten.

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

1. Art. 10, leden 1 en 2, van richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad, gelezen in samenhang met art. 3, onder m), van die richtlijn, moet aldus worden uitgelegd dat:
2. de kredietovereenkomst niet noodzakelijkerwijs op één document hoeft te worden opgesteld, maar dat alle in art. 10, lid 2, van genoemde richtlijn bedoelde gegevens moeten worden opgesteld op papier of op een duurzame drager;
3. het er zich niet tegen verzet dat de lidstaat in zijn nationale wetgeving bepaalt dat de op papier opgestelde kredietovereenkomst die onder het toepassingsgebied van richtlijn 2008/48 valt, moet worden getekend door partijen, en dat dat vereiste van ondertekening geldt voor alle in art. 10, lid 2, van die richtlijn bedoelde onderdelen van die overeenkomst.
4. Art. 10, lid 2, onder h), van richtlijn 2008/48 moet aldus worden uitgelegd dat de kredietovereenkomst niet iedere door de consument te verrichten betaling met vermelding van een nauwkeurige datum hoeft aan te geven, mits de consument aan de hand van de voorwaarden van die overeenkomst zonder problemen met zekerheid kan weten op welke data hij moet betalen.
5. Art. 10, lid 2, onder h) en i), van richtlijn 2008/48 moet aldus worden uitgelegd dat de kredietovereenkomst met een vaste looptijd waarbij het kapitaal wordt afgelost door achtereenvolgende betalingen, niet in de vorm van een aflossingstabel hoeft te preciseren, met welk deel van iedere betaling het kapitaal zal worden afgelost. Die bepalingen, gelezen in samenhang met art. 22, lid 1, van die richtlijn, verzetten zich ertegen dat een lidstaat die verplichting in zijn nationale wetgeving opneemt.
6. Art. 23 van richtlijn 2008/48 moet aldus worden

uitgelegd dat het niet belet dat een lidstaat in zijn nationale wetgeving bepaalt dat ingeval een kredietovereenkomst niet alle in art. 10, lid 2, van die richtlijn opgesomde informatie vermeldt, het krediet wordt geacht te zijn verleend zonder rente en kosten, mits het gaat om een gegeven dat ertoe kan leiden dat de consument niet kan beoordelen waartoe hij zich heeft verbonden.

Kerninformatie

- 3.4 Partijen: **EOS KSI Slovensko s.r.o. / Danko & Danková**
Onderwerp: jaarlijks kostenpercentage in kredietovereenkomst
Datum uitspraak: HvJ zaak C-448/17 d.d. 20 september 2018
Vindplaats: ECLI:EU:C:2018:745

Essentie

Een in een kredietovereenkomst opgenomen beding betreffende kosten van het krediet, dient duidelijk en begrijpelijk te zijn geformuleerd. Indien het jaarlijks kostenpercentage ontbreekt is niet toereikend het enkel opnemen van een wiskundige formule, zonder de benodigde gegevens voor de berekening.

Feiten

Een Slowaakse kredietgever heeft zijn vordering op Danko uit hoofde van een doorlopend consumentenkrediet gecedeerd aan een incassobedrijf (EOS). In de kredietovereenkomst was niet het jaarlijks kostenpercentage vermeld maar gaf slechts een wiskundige formule voor de berekening van het jaarlijks kostenpercentage, zonder toevoeging van de voor deze berekening benodigde gegevens.

De verwijzende rechter is van oordeel dat de bepaling met de wiskundige formule niet transparant is en in strijd met de goede zeden. Naar Slowaaks recht zou dit betekenen dat een sanctie wordt opgelegd aan de kredietgever inhoudende dat geen rente en kosten door de consument meer verschuldigd zijn.

De verwijzende rechter stelt een prejudiciële vraag of de uitdrukking 'duidelijk en begrijpelijk' uit art. 4 lid 2 van richtlijn 93/13 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten, zo dient te worden uitgelegd dat een beding niet kan worden aangemerkt als 'duidelijk en begrijpelijk' wanneer dit beding in een overeenkomst waarin het rechtsinstrument dat dit beding regelt, zelf ingewikkeld is, de gemiddelde consument de rechtsgevolgen ervan moeilijk kan voorzien, voor het begrip ervan doorgaans een jurist moet worden geraadpleegd en de kosten van die raadpleging niet in een passende verhouding staan tot de waarde van de prestatie die de consument op grond van de overeenkomst verkrijgt.

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

Art. 4, lid 2, van richtlijn 93/13 moet aldus worden uitgelegd dat wanneer een consumentenkredietovereenkomst geen opgave bevat van het jaarlijks kostenpercentage, maar enkel een wiskundige vergelijking voor de berekening van dit jaarlijks kostenpercentage zonder vermelding van de voor deze berekening benodigde gegevens, en voorts de rentevoet niet vermeldt, deze omstandigheid een beslissende factor is voor de betrokken nationale rechter die beoordeelt of het in deze overeenkomst opgenomen beding betreffende de kosten van dat krediet duidelijk en begrijpelijk is geformuleerd in de zin van die bepaling.

Kerninformatie

3.5 Partijen: **Gelvora UAB / Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba**
 Onderwerp: gecedeerde rechtsvordering en oneerlijke handelspraktijken
 Datum uitspraak: HvJ zaak C-357/16 d.d. 20 juli 2017
 Vindplaats: NJ 2017/433

Essentie

Richtlijn oneerlijke handelspraktijken dient zo te worden uitgelegd dat de juridische verhouding tussen een incassobedrijf en een schuldenaar die in gebreke is gebleven bij de nakoming van een consumentenkredietovereenkomst, waarbij de schuldvordering aan het incassobedrijf is gecedeerd, binnen de werkingssfeer van de richtlijn valt. De praktijken van het incassobedrijf om de schuld in te vorderen vallen onder het begrip 'product' in de zin van art. 2 onder c richtlijn oneerlijke handelspraktijken.

Feiten

Gelvora is een incassobedrijf naar Litouws recht dat overeenkomsten tot cessie van schuldvordering heeft gesloten met banken die consumentenkrediet aanbieden. Gelvora heeft vorderingen opgeëist van schuldenaars op basis van die cessieovereenkomsten. Daarop hebben een viertal consumenten een klacht ingediend bij Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (de nationale autoriteit voor consumentenbescherming). De autoriteit heeft Gelvora een boete van € 3.475,44 opgelegd wegens overtreding van art. 3 lid 1 van de wet inzake het verbod op oneerlijke handelspraktijken.

Gelvora stapt vervolgens naar de bestuursrechter met het verzoek het besluit van de autoriteit te vernietigen. Deze bestuursrechter verklaart het beroep van Gelvora ongegrond en oordeelt dat Gelvora een handelaar was die consumenten een product of dienst verstrekt, namelijk schuldbeheer. Nadat Gelvora hoger beroep heeft ingesteld stelt de hoogste bestuursrechter 4 prejudiciële vragen over uitleg van de richtlijn oneerlijke handelspraktijken. De 4 vragen worden gezamenlijk behandeld. De verwijzende rechter wil samengevat weten of de

juridische verhouding tussen een privaatrechtelijk incassobedrijf en een schuldenaar die in gebreke is gebleven bij de nakoming van de kredietovereenkomst, waarbij de vordering aan het incassobedrijf is gecedeerd, valt onder de werkingssfeer van de richtlijn oneerlijke handelspraktijken. Indien dit het geval is, wil de verwijzende rechter ook weten of de praktijken van het incassobedrijf toepast om de schuld in te vorderen onder het begrip 'product' in de zin van art. 2 onder c, vallen.

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

'Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en tot wijziging van richtlijn 84/450/EEG van de Raad, richtlijnen 97/7/EG, 98/27/EG en 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad en van verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad („richtlijn oneerlijke handelspraktijken”) moet aldus worden uitgelegd dat de juridische verhouding tussen een incassobedrijf en een schuldenaar die in gebreke is gebleven bij de nakoming van een consumentenkredietovereenkomst, waarbij de schuldvordering aan het incassobedrijf is gecedeerd, binnen de werkingssfeer *ratione materiae* van deze richtlijn valt. De praktijken die een dergelijk bedrijf toepast om haar schuldvordering in te vorderen, vallen onder het begrip „product' in de zin van art. 2, onder c), van deze richtlijn. In dit verband doet de omstandigheid dat de schuld is bevestigd door een rechterlijke beslissing, en dat die beslissing aan een gerechtsdeurwaarder is verstrekt voor tenuitvoerlegging, niet ter zake.'

4. Beleggingsdienstverlening*Kerninformatie*

4.1 Partijen: **Barclays Bank plc / Helga Lober**
 Onderwerp: bevoegdheid rechter bij buitencontractuele prospectus-aansprakelijkheid
 Datum uitspraak: HvJ zaak C-304/17 d.d. 12 september 2018.
 Vindplaats: JOR 2018/307

Essentie

De rechtelijke instantie waar het schadetoebrengende feit zich heeft voorgedaan is bevoegd kennis te nemen wanneer deze schade bestaat uit financiële schade die zich rechtstreeks voortdoet op een bankrekening van de belegger bij in het rechtsgebied gevestigde bank en de overige omstandigheden eveneens bijdragen aan toekenning van deze bevoegdheid.

Feiten

Barclays Bank (gevestigd in Londen met een filiaal in Frankfurt am Main) heeft XI Global EUR Index-certificaten uitgegeven aan onder andere

consumenten uit Oostenrijk. Daarbij is gebruik gemaakt van een Duits basisprospectus. Het terug te betalen bedrag en dientengevolge de waarde van de certificaten werd bepaald aan de hand van een 'mandje'. Dit betrof een index bestaande uit een portefeuille van verschillende doelfondsen zodat de waarde van de certificaten rechtstreeks aan de portefeuille was gekoppeld. Die portefeuille werd samengesteld en beheerd door de Duitse vennootschap XI Fund Allocation GmbH. Het in de certificaten belegde geld, is middels een frauduleus piramidespel grotendeels verloren gegaan waarop de certificaten waardeloos zijn geworden.

Een in Wenen wonende certificaathouder (Lober) heeft in Wenen tegen Barclays Bank een vordering ingesteld tot betaling van afgerond € 35.000, tot vaststelling van contractuele en buitencontractuele aansprakelijkheid en tot openbaarmaking van de financiële toestand van de bank. Consument stelt dat sprake is van een onrechtmatige daad nu het prospectus ontoereikend zou zijn. Het Handelsgericht Wien heeft zich onbevoegd verklaard met name omdat de schade van consument niet rechtstreeks was ingetreden op een bij een bank te Wenen geopende bankrekening. Uiteindelijk komt de zaak terecht bij het Oberlandesgericht Wien (de hoogste federale Oostenrijkse rechter in civiele en strafzaken) die prejudiciële vragen stelt over de bevoegdheid van een rechter bij buitencontractuele vorderingen wegens prospectusaansprakelijkheid.

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

Art. 5, punt 3, van verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken moet aldus worden uitgelegd dat in een situatie als in het hoofdgeding, waarin een belegger tegen een bank – die een certificaat heeft uitgegeven waarin deze belegger heeft belegd – een vordering instelt wegens aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad ten gevolge van de prospectus betreffende dit certificaat, de gerechten van de woonplaats van deze belegger, als gerechten van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan in de zin van deze bepaling, bevoegd zijn om kennis te nemen van deze vordering wanneer de beweerde schade bestaat in financiële schade die zich rechtstreeks voordoet op een bankrekening van die belegger bij een in het rechtsgebied van deze gerechten gevestigde bank en de overige specifieke omstandigheden van deze situatie eveneens bijdragen tot toekenning van bevoegdheid aan die gerechten.

Kerninformatie

4.2 Partijen: **Genil 48 SL en Comercial Hostelera de Grandes Vinos SL / Bankiter SA en Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA**
Onderwerp: aanbieden swap beleggingsadvies

Datum uitspraak: HvJ zaak C-604/11 d.d. 30 mei 2013

Vindplaats: JOR 2013/274

Essentie

Een beleggingsdienst wordt aangeboden als onderdeel van een financieel product indien dit een integrerend onderdeel van het product is op moment van aanbieding en anderzijds een risicobeoordeling van de cliënten mogelijk moet maken en/of informatievereisten moet bevatten die zien op de beleggingsdienst als integrerend onderdeel van het financieel product.

Het aanbieden van een renteswap vormt een beleggingsdienst in de zin van art. 4 lid punt 4 MiFID mits:

1. de aanbeveling wordt gedaan aan de cliënt in diens hoedanigheid van belegger;
2. de aanbeveling wordt voorgesteld als geschikt voor die cliënt of op een afweging van diens persoonlijke omstandigheden rust; en,
3. de aanbeveling niet uitsluitend wordt gedaan via distributiekkanalen bestemd voor het publiek.

Feiten

Genil 48 SL en Comercial Hostelera de Grandes Vinos zijn twee MKB-ondernemingen naar Spaans recht. Deze twee ondernemingen hebben ieder bij een andere bank, te weten Bankiter SA en Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA, renteswaps afgesloten om stijgingen in de variabele rente (in casus de Euribor-rente) op onderliggende financiële producten af te dekken. Beide bedrijven hebben zich op enig moment gewend tot de Spaanse rechter met het verzoek de swapovereenkomsten te vernietigen omdat de banken de ken-uw-cliëntregels uit art. 19 lid 4 en 5 MiFID niet in acht heeft genomen. De banken stellen niet te zijn gehouden aan deze regels.

De verwijzende rechter stelt prejudiciële vragen over art. 4 lid 1 sub 4 van MiFID (richtlijn 2004/39), namelijk of dit artikel aldus moet worden uitgelegd dat het aanbieden van een swap aan een cliënt ter dekking van het risico van wijziging van de rentevoet van een financieel product een beleggingsadvies vormt in de zin van deze bepaling. Immers, als geen sprake is van beleggingsadvies dan zijn de ken-uw-cliëntregels uit MiFID niet van toepassing.

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

1. Art. 19, lid 9, van richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van richtlijn 93/22/EEG van de Raad, moet aldus worden uitgelegd dat, enerzijds, een beleggingsdienst slechts dan wordt aangeboden als onderdeel van een financieel

product indien hij een integrerend onderdeel ervan is op het ogenblik waarop dat financieel product aan de cliënt wordt aangeboden, en, anderzijds, de bepalingen van de wetgeving van de Unie en de gemeenschappelijke Europese normen waarnaar deze bepaling verwijst, een risicobeoordeling van de cliënten mogelijk moeten maken en/of informatievereisten moeten bevatten die tevens zien op de beleggingsdienst die een integrerend onderdeel van het betrokken financieel product uitmaakt, opdat de verplichtingen van dat art. 19 niet meer voor deze dienst gelden.

2. Art. 4, lid 1, punt 4, van richtlijn 2004/39 moet aldus worden uitgelegd dat het aanbieden van een swap aan een cliënt ter dekking van het risico van wijziging van de rentevoet van een financieel product waarop deze cliënt heeft ingetekend, een beleggingsdienst vormt als omschreven in deze bepaling, voor zover de aanbeveling betreffende de intekening op een dergelijke swap aan deze cliënt wordt gedaan in diens hoedanigheid van belegger, zij wordt voorgesteld als een aanbeveling die geschikt is voor die cliënt of op een afweging van diens persoonlijke omstandigheden berust en zij niet uitsluitend wordt gedaan via distributiekanaal of bestemd is voor het publiek.

Kerninformatie

- 4.3 Partijen: **Banif Plus Bank Zrt. / Márton Lantos, Mártonné Lantos**
Onderwerp: Kredietovereenkomst in vreemde valuta geen beleggingsdienst of activiteit
Datum uitspraak: HvJ zaak C-312/14 d.d. 3 december 2015.
Vindplaats: *RvdW* 2016/576

Essentie

Een kredietovereenkomst waarbij de hoofdsom van de lening en de uit hoofde van de overeenkomst te betalen bedragen worden bepaald op basis van de aan- en verkoopkoersen van een vreemde valuta moet niet worden aangemerkt als een beleggingsdienst of activiteit in de zin van art. 4 lid 1 MiFiD.

Feiten

Een Hongaars echtpaar heeft met Banif Plus Bank een overeenkomst gesloten ter financiering van een auto. Het bedrag is geleend in vreemde valuta (Zwitserse frank) maar de lening is uitbetaald in Hongaarse forinten. De periodieke rentebetalingen werden berekend in Zwitserse franken maar deze moesten worden voldaan in Hongaarse forinten tegen de dagkoers CHF/HUF op het moment van betaling. Wegens de ongunstige ontwikkeling van de wisselkoers wilde het echtpaar van de overeenkomst af. Het echtpaar stelde dat sprake is van een beleggingsdienst en dat de bank haar zorgplichten niet heeft nageleefd.

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

Art. 4, lid 1, punt 2, van richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van richtlijn 93/22/EEG van de Raad moet aldus worden uitgelegd dat, onder voorbehoud van verificatie door de verwijzende rechter, niet als een beleggingsdienst of -activiteit in de zin van die bepaling kunnen worden aangemerkt, bepaalde door een kredietinstelling op grond van bedingen van een leningsovereenkomst in vreemde valuta als in het hoofdgeding verrichte wisseltransacties waarbij het bedrag van de lening wordt bepaald op basis van de aankoopkoers van de vreemde valuta op de datum van vrijgave van het geld en de bedragen van de maandelijkse afbetalingen worden bepaald op basis van de verkoopkoers van die vreemde valuta op de datum waarop iedere maandelijkse afbetaling wordt berekend.

Kerninformatie

- 4.4 Partijen: **Robeco Hollands Bezit N.V./ AFM**
Onderwerp: gereguleerde markt
Datum uitspraak: HvJ zaak C-658/15 d.d. 16 november 2017.
Vindplaats: *JOR* 2018/42

Essentie

Het begrip „gereguleerde markt” in de zin van art. 4 lid 1 punt 14 van MiFiD (richtlijn 2004/39) omvat een handelssysteem waarin meerdere fund agents en brokers respectievelijk „open end” beleggingsinstellingen en beleggers vertegenwoordigen en dat uitsluitend tot doel heeft die beleggingsinstellingen bij te staan in hun verplichting om door deze beleggers geplaatste aan- en verkooporders van deelnemingsrechten uit te voeren.

Feiten

Robeco e.a. zijn ‘open end’ beleggingsinstellingen die voor de verhandeling van deelnemingsrechten in hun fondsen gebruik maken van ‘Euronext Fund Services-systeem’, een segment van Euronext dat een gereguleerde markt mag exploiteren of beheren overeenkomstig art. 5:26 lid 1 Wft. De AFM heeft verzoeksters in 2012 heffingen opgelegd voor de jaren 2009 tot en met 2012. Deze heffingen zijn volgens de AFM verschuldigd omdat het EFS-systeem een gereguleerde markt zou zijn in de zin van art. 4 lid 1 punt 14 MiFiD, hetgeen betekent dat art. 5:60 Wft van toepassing is op de bestuurders en commissarissen van de genoemde verzoeksters. Verzoeksters zijn van oordeel dat deze heffingen niet verschuldigd zijn aangezien het EFS-systeem niet multilateraal is en daarom geen sprake is van een gereguleerde markt in de zin van die bepaling.

Uiteindelijk komt deze zaak bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven terecht die de volgende prejudiciële vraag stelt:

‘Moet een systeem, waaraan meerdere fund agents en brokers deelnemen die binnen dat systeem respectievelijk ‘open end’ beleggingsinstellingen en beleggers vertegenwoordigen in handelstransacties, en dat in feite uitsluitend deze ‘open end’ beleggingsinstellingen faciliteert in hun verplichting door beleggers geplaatste aan- en verkooporders in deelnemingsrechten uit te voeren, worden aangemerkt als een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 4, lid 1, punt 14, van MiFID en, zo ja, welke kenmerken zijn daarvoor beslissend?’

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

Art. 4, lid 1, punt 14, van richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van richtlijn 93/22/EEG van de Raad moet aldus worden uitgelegd dat het begrip „gereguleerde markt” in de zin van deze bepaling een handelssysteem omvat waarin meerdere fund agents en brokers respectievelijk „open end” beleggingsinstellingen en beleggers vertegenwoordigen en dat uitsluitend tot doel heeft die beleggingsinstellingen bij te staan in hun verplichting om door deze beleggers geplaatste aan- en verkooporders van deelnemingsrechten uit te voeren.

Kerninformatie

4.5 Partijen: **Almer Beheer/Van den Dungen Vastgoed**
Onderwerp: prospectusplicht bij executoriale verkoop
Datum uitspraak: HvJ zaak C-441/12 d.d. 17 september 2014.
Vindplaats: JOR 2014/303

Essentie

De verplichting om een prospectus te publiceren voordat effecten aan het publiek worden aangeboden is niet van toepassing bij een executoriale verkoop van effecten.

Feiten

Tussen Almer Beheer e.a. en Van den Dungen e.a. bestond een geschil over de uitvoering van een overeenkomst waarop Almer Beheer e.a. werd veroordeeld van een bedrag van € 500.000. Ter zekerheid van betaling heeft Van den Dungen e.a. de door Almer Beheer e.a. gehouden certificaten van aandelen in executoriaal beslag doen nemen en heeft vervolgens verzocht om de verkoop en overdracht.

De Rechtbank Breda heeft vastgesteld dat de in art. 5:2 Wft neergelegde prospectusplicht niet van toepassing was op de verkoop van certificaten van aandelen, op grond van de overweging dat de Wft niet tot doel heeft om personen te beschermen die bij een executoriale verkoop bewust een risico nemen om winst te behalen, maar enkel strekt tot bescherming van beleggers en spaarders tegen malafide aanbiedingen, onvoldoende informatie en ondeskundig optreden van de ondernemers. De zaak komt in hoger beroep ingesteld door Almer Beheer e.a. terecht bij de Hoge Raad waarna deze vraagt om prejudiciële beslissing.

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

Art. 3, lid 1, van richtlijn 2003/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003 betreffende het prospectus dat gepubliceerd moet worden wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel worden toegelaten en tot wijziging van richtlijn 2001/34/EG, zoals gewijzigd bij richtlijn 2008/11/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2008, moet aldus worden uitgelegd dat de verplichting om een prospectus te publiceren voordat effecten aan het publiek worden aangeboden niet van toepassing is op een executoriale verkoop van effecten zoals die welke in het hoofdgeding aan de orde is.

5. Sparen

Kerninformatie

5.1 Partijen: **ING-DiBa Direktbank / Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte**
Onderwerp: spaarrekening geen betaalrekening
Datum uitspraak: HvJ zaak C-191/17 d.d. 4 oktober 2018
Vindplaats: ECLI:EU:C:2018:809

Essentie

Spaarrekeningen waarbij direct via een tussenrekening over de gelden kan worden beschikt vallen niet onder het begrip ‘betaalrekening’.

Feiten

ING-DiBa Direktbank Austria biedt onlinespaarrekeningen aan waarop klanten via telebanking geld kunnen storten of opnemen. Dit kan via een tussenrekening bij ING-DiBa Direktbank of een andere bank. Klanten kunnen te allen tijde over de op deze rekeningen gestorte gelden beschikken zonder gevolgen voor de ontvangen rente.

Het Oberste Gerichtshof wordt verzocht te oordelen over de rechtmatigheid van bepaalde bedingen in de algemene voorwaarden van de overeenkomsten van ING-DiBa Direktbank. Deze rechter moet in dat verband eerst oordelen of de onlinespaarrekeningen dienen te worden

aangemerkt als 'betaalrekeningen' in de zin van de richtlijn betaaldiensten en vraagt hierover een prejudiciële beslissing.

Verklaring

Het Hof verklaart voor recht:

Art. 4, punt 14, van richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van richtlijn 97/5/EG (PSD II) moet aldus worden uitgelegd dat een spaarrekening waarbij de mogelijkheid wordt geboden dadelijk over de gestorte bedragen te beschikken en waarop respectievelijk waarvan uitsluitend geld gestort en opgenomen kan worden via een rekening-courant, niet onder het begrip „betaalrekening” valt.